SAARIJÄRVI

Kuva: Metsähallitus

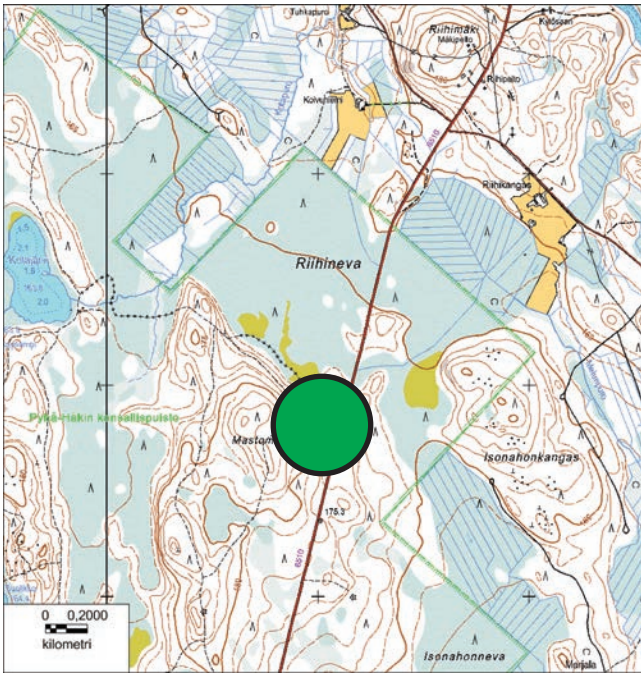

PYHÄ-HÄKIN KANSALLISPUISTO

Opetuskäyttö

Pyhä-Häkki on koskemattomien aarniometsien ja ikivanhojen puiden puisto. Puistossa voi opiskella luontoa hyvin monipuolisesti. Natura 2000 -kohde.

Kuvaus

Metsähallituksen hoidossa oleva Pyhä-Häkki tunnetaan luonnontilaisista, mahtavista ikipetäjistään, keloistaan ja kirveen koskemattomista hämäristä kuusikoistaan ja soistaan. Etelä-Suomen upeimmat aarnimetsät sijaitsevat puistossa. Monet harvinaiset lintu-, hyönteis- ja kasvilajit ovat asettuneet puiston vanhojen metsien suojiin. Mäntykankaiden puuston ikä ylittää usein 250 vuotta, mutta joukossa on jopa viisi vuosisataa nähneitä puuvanhuksia.

Pyhä-Häkki soveltuu hyvin päiväretkien kohteeksi myös talviaikaan. Puiston luonnosta saa monipuolisen läpileikkauksen kiertämällä keskiosiin viitoitetut luontopolut. Lyhyempi kolmen kilometrin polku kiertelee pääosin vanhan metsän alueella. Pidempi 6,5 kilometrin polku kattaa puiston monet erikoispiirteet: matkalla vuorottelevat monenlaiset ikimetsät, metsäiset ja avoimet suot sekä pienet metsälammet. Molemmat luontopolut kulkevat Mastomäen mahtavien honkien keskellä.

Lisätietoa retkien suunnitteluun löytyy Pyhä-Häkin internetsivuilta sekä Pyhä-Häkin kansallispuiston ja Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta.

Opasteet ja retkipalvelut

Kansallispuiston opasteet alkavat Saarijärven kaupungintalolta. Puiston kupeessa Saarijärvi-Viitasaari-tien (nro 651) varrella on opastuspiste ja paikoitusalue. Puistoon on opastus nelostieltä Konginkankaan eteläpuolelta. Tien 6501 risteyksestä Pyhä-Häkkiin on runsaat 20 km.

Puiston opastettujen rengasreittien lähtöpiste on Kansallispuiston opastuspiste ja pysäköintialue.
Riihinevan polku on 1,4 km mittainen. Se on merkitty vihreillä maalitäplillä.
Mastomäen polku (3,2 km) kulkee aarniometsässä. Se on merkitty oransseilla maalitäplillä.
Kotajärven polku (6,5 km) on merkitty maastoon punaisin maalitäplin.
Tulijärven polku (17 km) on merkitty maastoon valkoisin maalitäplin. Kierroksen varrella voi yöpyä Tulijärven laavulla (Saarijärven kaupunki) tai Poika-ahon vuokratuvassa.
Talvisin kansallispuistossa voi hiihtää Saarijärven kaupungin ja Kannonkosken kunnan ylläpitämillä laduilla.

Sisällä puistossa, Iso-Kotajärven rannalla, on keittokatos ja muurattu tulisija sekä nuotiopaikka, jotka palvelevat sekä puiston kävijöitä että alueen läpi Keski-Suomen Maakuntauraa kulkevia vaeltajia. Puistossa ei voi yöpyä. Kosteina aikoina tarvitaan saappaita.

Lähteet
Luontoretkelle Keski-Suomeen, Saarijärvi
Natura 2000 -kuvaus
http://www.luontoon.fi/pyha-hakki

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

JULMAT LAMMIT JA RUNEBERGIN ERÄPOLKU

Opetuskäyttö

Kohde sopii jääkauden jälkien opiskeluun, kallio-ja maaperän, kasvien ja luontotyyppien sekä erilaisten elinympäristöjen tutkimiseen ja opiskeluun. Natura 2000 -kohde.

Kuvaus

Luonnonsuojelualueen jylhän komeat rotkolammet synkkine metsineen ja louhikkoineen antavat edustavan näytteen vanhan geologisen kehityskauden ja jääkauden vaikutuksesta maaperän, kallioperän ja maanpinnan muodostumisesta.

Julmien lampien syntyyn vaikuttaneista tekijöistä ovat tärkeimpiä alueen kova kallioperusta ja sen liikunnot, mannerjäätikön kulutus sekä jäätikön sulamisvesien toiminta. Kallioperä koostuu sulassa muodossa maankuoren uumenista ylös kohonneesta kiviaineksesta, kvartsiporfyyristä.

Alueen 12 lammesta retkeilykäytössä on nykyään kolme ensimmäistä lampea ympäristöineen. Kävelyreitti on osana Kolkanlahden maastossa kiertävää ns. Runebergin luontopolkua, jonka kokonaispituus on noin 12 km. Polku sijoittuu muilta osin valtatien 13 toiselle puolelle ja mm. Ahvenlammen leirintäalueen ympäristöön. Reitti on merkitty maastoon sinisin tolppamerkein, jotka esittävät J.L. Runebergin kasvoprofiilia. Runebergin luontopolusta on saatavissa monistetyyppistä karttaa Saarijärven matkailutoimistosta, joka sijaitsee kaupungintalon yhteydessä.

Luonnon- ja maisemansuojelualue Julmat lammit perustettiin Saarijärven kunnan hakemuksesta vuonna 1981. Sitä ennen ydinalue on ollut 1930-luvulta asti luonnontilaisena. Luonnonsuojelu-alueen pinta-ala on 8,2 ha ja maisemansuojelualueen pinta-ala on 15,4 ha.

Maisemansuojelualueelle antavat leimansa useat harjukumpareet, supat, lammet ja pienet suot. Metsät ovat enimmäkseen kuivahkoja kangasmetsiä. Alueen pohjoisosassa kasvillisuus on paikoin rehevää, lehtomaista metsää.

Kohde on siirtynyt Metsähallituksen omistukseen, mutta alueen ylläpidosta huolehtii toistaiseksi Saarijärven kaupungin vapaa-aikatoimisto.

Opasteet ja retkipalvelut

Julmat lammit sijaitsevat Saarijärvi-Kokkola-maantien varressa noin 9 km Saarijärven kaupungista Kokkolan suuntaan.

Lampialueella kiertää maastoon sinisellä maalilla merkitty reitti. Reitin pituus on vajaat 3 km. Maastonsa vuoksi se ei sovellu talviretkeilyyn. Reitin varrella on näköalatasanne, portaita ja kolmannen, kirkasvetisen lammen päässä nuotiokatos sekä polttopuita ja uintipaikka.

Lähteet
[Luontoretkelle Keski-Suomeen, Saarijärvi]
[Natura 2000 -kuvaus]
[http://www.luonnonvoimaa.net >Luonto, liikunta, kalastus yms. >Luontokohteet >Julmat lammit]

Kuva: Luonnonvoimaa.net

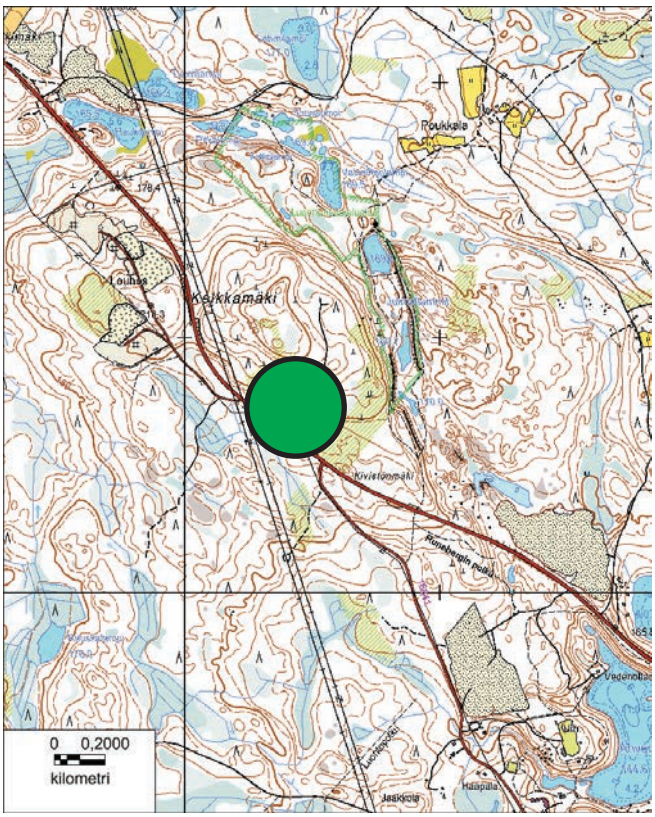

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

SAARIJÄRVI

Kuva: Luonnonvoimaa.net

SEITSEMÄN JÄRVEN MELONTAREITTI JA SAARIJÄRVEN KOSKIREITTI

Opetuskäyttö

Kohde sopii melontaan ja kalastukseen. Saarijärven reitti ja Pyhäjärvi ovat Natura 2000 -kohteita.

Kuvaus

Saarijärven ja Äänekosken kuntien alueille sijoittuva seitsemän järven vesistöreitti on luonnonkaunis, maisemiltaan vaihteleva melontareitti, joka sopii erityisesti järvimelonnan ystäville. Luonnon monimuotoisuus ja vesistöjen erilaisuus ovat mieleenpainuvia tekijöitä. Reitin varrella on useita taukopaikkoja ja yöpymisen mahdollistavia taukokohtia. Seitsemän järven melontareitin varrelta on varattu erityisiä alueita rantautumista varten. Alueet on merkitty maastoon helposti tunnistettavilla keltaisilla liikennemerkeillä. Yöpyminen ja tulen tekeminen on tarkoitettu pelkästään näillä alueilla tapahtuviksi. Useimpien rantautumispaikkojen varustukseen kuuluvat nuotiopaikka, polttopuut, puucee sekä jätehuolto.

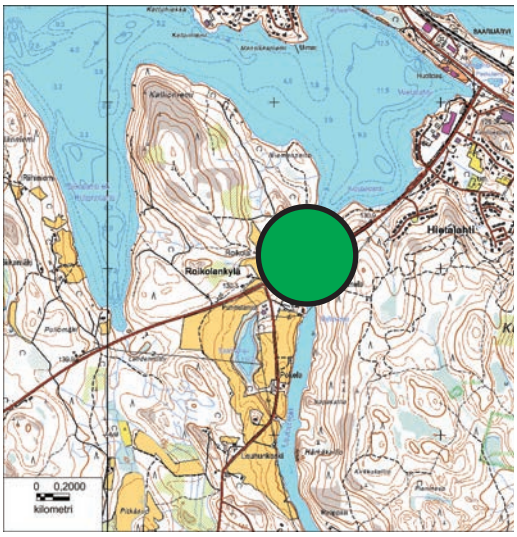

Saarijärven koskireitti sijaitsee Keski-Suomen luoteisosassa Kyyjärven, Karstulan, Pylkönmäen ja Saarijärven kuntien alueilla. Vesireitti, jolla on mittaa n. 80 km, muodostuu järvi- ja jokiosuuksista sekä useista sivuvesistöistä. Huomattavimmat järvet reitillä ovat Kyyjärvi, Kiminkijärvi, Pääjärvi, Kalmarinjärvi, Mahlunjärvi, Saarijärvi ja Summasjärvi. Reitiltä on mahdollista poiketa sivuvesistöille, tai jatkaa matkaansa Summasjärveltä uudelle seitsemän järven reitille, Keiteleelle tai Päijänteelle. Yhtäjaksoista vesimatkaa voi halutessaan tehdä satoja kilometrejä.

Saarijärven reitin helmenä voi kauniiden maisemien ohella pitää reitin vauhdikkaita ja laskukelpoisia koskia. Reitillä on yhteensä 22 koskea, joiden yhteispituus on 6,7 km ja yhteisputous 42 metriä. Jokiosuuksien yhteispituus on 28 km. Loppuosa reitistä on järvimatkaa, joka järvien pitkänomaisen muodon vuoksi on turvallisesti kuljettavaa vesistöä.

Saarijärven reitillä on useita koskia, jotka on suojeltu koskiensuojelulailla. Ne ovat myös tärkeitä kalojen lisääntymisalueita. Alue on maisemallisesti arvokas kokonaisuus, jossa vuorottelevat vesireittiin rajautuvat asutut ja viljellyt rannat sekä luonnontilaiset jaksot.

Reitin koskien laskuvaikeus vaihtelee vuodenaikojen myötä. Keväällä vesi on korkealla, ja silloin suurimpien koskien laskeminen vaatii ehdottomasti aikaisempaa kokemusta tai mieluimmin pätevän oppaan. Aloittelevan inkkarimelojan on suosiolla jätettävä esim. Heijostenkosket väliin juhannukseen saakka. Heinä-elokuussa veden korkeus laskee ja veden virtaus sen myötä. Tuolloin koskenlasku onnistuu helpommin myös omatoimisilta aloittelijoilta, joskin silloinkin kivien väistely vaatii ohjaamistaitoa. Koskien todellinen, retkiajankohdan mukainen laskuvaikeus voi vaihdella ja siksi varmimman tuntuman koskien vaikeusasteeseen saa tutustumalla koskeen etukäteen rannalta käsin.

Opasteet ja retkipalvelut

Reitin varrella tapahtuvaa yöpymistä tai pysähtymistä varten on sopivin välein merkittyjä, retkeilijän tarpeisiin varustettuja taukopaikkoja. Saarijärven koskireitin ja Seitsemän järven kierroksen kattavia vedenkestäviä melontakarttoja voi tiedustella Saarijärven matkailuinfosta (puh. 014 459 8300). Saarijärven Eräpalvelut Ky, Arto Ahonen järjestää ohjattuja koskenlaskuretkiä ryhmille.

Lähteet
Luontoretkelle Keski-Suomeen, Saarijärvi
http://www.luonnonvoimaa.net >Luonto, liikunta, kalastus yms. >Vesiretkeily >Saarijärven koskireitti
Natura 2000 -kohdekuvaukset: Saarijärven reitti ja Pyhäjärvi

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012
© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

KULHANVUORI JA SYVÄOJAN ROTKO

Opetuskäyttö

Harju, rotko, majavalampi, koskimainen puro. Alueella on monipuolista kasvi- ja eläinlajistoa. Natura 2000 -kohde.

Kuvaus

Kulhanvuori sijaitsee Saarijärven, Multian ja Pylkönmäen rajamailla, pääosin Saarijärven lounaiskulmauksessa. Kulhanvuoren korkein kohta on n. 260 m merenpinnan yläpuolella. Vuorelta avautuu upea näkymä metsä- ja järvialueelle. Kulhanvuoren ja Syväojan alueella on retkipolku taukopaikkoineen. Polku kulkee vaihtelevassa maastossa lammen rantamilla, vuoren rinteellä, osaksi erikoisessa rotkolaaksossa. Reitillä on pituutta 3,5 km ja se on osittain vaativa. Alueelta on polkuyhteys 2 kilometrin päässä sijaitsevalle Pirttipuron myllylle.

Kulhan harjumuodostelma alkaa Pirttipuron myllyltä Markkinalatsin valtavasta suppamuodostumasta. Harju jatkuu luoteeseen jyrkkäselänteisenä Kangaslammen harjuna, ja sen länsipäässä sijaitsee Kulhanvuori, joka kohoaa kekomaisena kukkulana 60 metrin korkeuteen ympäristöstään. Vuori ja sitä ympäröivät harjut, lammet, purot ja Syväojan rotko muodostavat ainutlaatuisen luontomaiseman. Luonnontilaisimmat metsät sijaitsevat itse vuorella ja Syväojanrotkon ympärillä. Eläimistöön kuuluvat mm. liito-orava, metso ja hirvet.

Harvinaisetkin kasvit viihtyvät hyvin ympäristössä, jossa on runsaasti lahopuita ja kosteita kalliojyrkänteitä, joiden juurelle auringon säteet eivät koskaan pääse tunkeutumaan. Alueelta on löydetty mm. paljakkakuurasammalta sekä valtakunnallisesti uhanalaista lupporustojäkälää. Rimpivihvilä viihtyy märässä nevassa, suomenlumme taas suosii pehmeäpohjaisia lampia

Monipuolisuutta Kulhan metsämaisemaan tuovat vuoren, harjun ja jyrkänteiden lisäksi erilaiset suot, kuten vähäravinteiset rämeet ja rehevämmät korvet sekä suorantaiset lammet. Kaikkein rehevimmät kasvupaikat löytyvät puronvarsien pienistä lehtolaikuista, joissa kasvaa mm. hiirenporrasta ja käenkaalia.

Syväojan rotko on runsaan kilometrin mittainen laakso, jonka pystysuorat kallioseinämät nousevat puiden latvojen tasalle. Keväisin kallioseinämiä peittävät mahtavat jääpahdat, jotka sulavat rotkon hämyssä vasta heinäkuussa. Kyläläisten tiedetään piileskelleen siellä vihollistaan Suomen sodan aikoina 1800-luvun alussa.

Opasteet ja retkipalvelut

Kulha sijaitsee Saarijärvellä Konttimäen kylässä. Kulkuyhteys Kulhaan on Saarijärvi-Ähtäri-tieltä (nro 633), Konttimäen ja Etelämäen kautta kulkevaa tietä. Alue on Metsähallituksen hoidossa, ja sen kohdesivuilta löytyy lisätietoa tutustumiskäynnin suunnitteluun. Vaativaan maastoon sopivat kengät ovat kohteessa suositeltavat. Kartta alueesta.

Majoituspaikaksi ryhmille soveltuu Konttimäen koulu, jota ylläpitää Osuuskunta Kulhan Portti, puh. 040 7780 540, 040 765 7846.

Lähteet
Luontoretkelle Keski-Suomeen, Saarijärvi
http;//www.luontoon.fi >Retkikohteet >Muut luonnonsuojelualueet >Kulhanvuori
http://www.luonnonvoimaa.net >Luonto, liikunta, kalastus yms. >Luontokohteet >Kulhanvuori ja Syväojan rotko
Natura 2000 -kuvaus (mm. tietoa lintulajistosta)

Kuvat: Eija Syrjälä

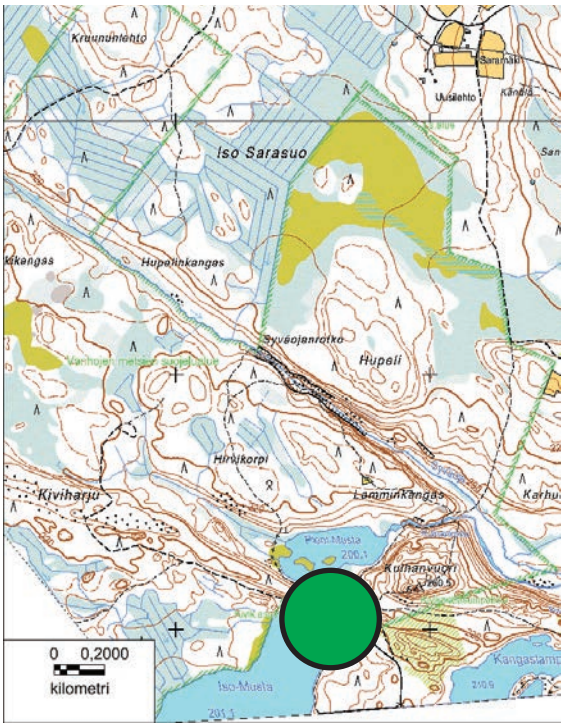

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

SAARIJÄRVEN LINTUPAIKAT

Saarijärvi on linnustoltaan ja lintupaikoiltaan erittäin monipuolinen, vain laajat ruovikot puuttuvat. Lisätietoa eri kohteista löytyy Keski-Suomen Lintutieteellisen Yhdistyksen internetsivuilta.

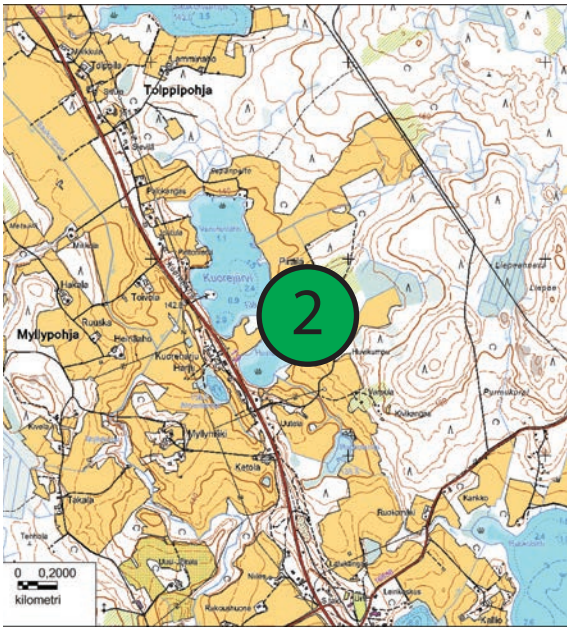

2. KUOREJÄRVEN LINTUTORNI

Opetuskäyttö

Kohde sopii lintujen tarkkailuun ja lintulajien opiskeluun. Lintutorni.

Kuvaus

Kuorejärvi on aivan valtatie 13:n varrella. Järvi on kasvanut lähes umpeen, mutta vedenpintaa on nostettu ja järven kapeikkoa ruopattu. Tavattua lajistoa ovat keväiset vesilinnut ja kahlaajat. Pesivinä mm. mustakurkku-uikku, nokikana ja runsaasti puolisukeltajasorsia.

Opasteet ja retkipalvelut

Ajetaan Saarijärveltä valtatietä 13 Kokkolaan päin n. 20 km. Noin 1,5 km Kalmarin kylän jälkeen käännytään oikealle Kuorejärventielle. Noin 1 km:n päässä tien vasemmalla puolella on opaste tornille. Auton voi jättää opasteen jälkeen lähtevän metsäautotien liittymään. Kävelymatkaa tornille on n. 100 m.

Lähteet
Keski-Suomen Lintutieteellinen Yhdistys

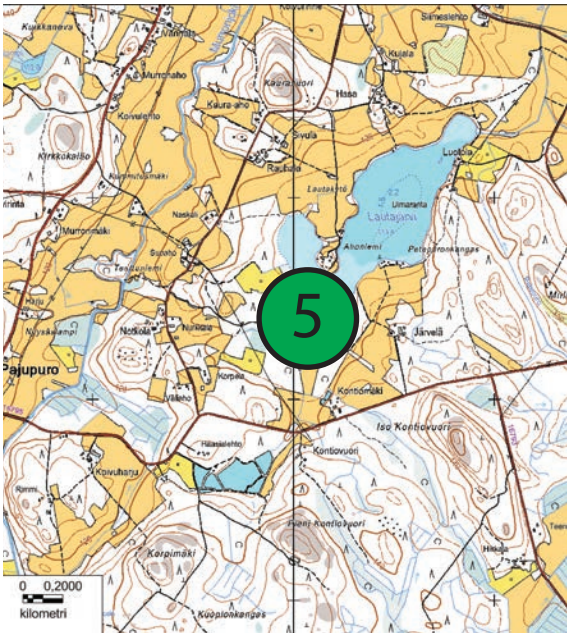

5. LAUTAJÄRVEN LINTUTORNI

Opetuskäyttö

Vesilintuja, kahlaajia ja peltolintuja.

Kuvaus

Lautajärvi on n. 30 hehtaarin kokoinen, melko matala ja rehevä linturikas järvi, joka sijaitsee Pajupuron kylällä laajojen viljelyalueiden tuntumassa. Jäiden lähdettyä vesilinnut valtaavat järven. Myös kahlaajia nähdään toukokuussa runsaasti. Lautajärven eteläpäässä todettiin Saarijärven ensimmäinen laulujoutsenen pesintä 1980-luvulla. Lisäksi Lautajärvellä pesii myös vaateliaampia lajeja, mm. punasotka. Syksyisin laulujoutsenet mekastavat järvellä suurina parvina, ja kerran paikalla on oleillut myös pikkujoutsen. Mm. silkkiuikku, mustakurkku-uikku, haapana, jouhisorsa, lapasorsa, tavi, tukkasotka ja telkkä viihtyvät alueella. Lautajärveä on kunnostettu linnustollisen arvon turvaamiseksi vuonna 2001.

Opasteet ja retkipalvelut

Lautajärvelle löytää ajamalla Saarijärventieltä (13-tie) Uuraisten suuntaan ja etenemällä 4,7 km. Tästä kääntyy Saarijärveltä päin tultaessa oikealle Metsäkalliontie (kyltti ”Pajupuro 7”). Ajetaan tätä 5,7 km, jolloin tulee viitta oikealle Kauravuorentielle. Ajetaan Kauravuorentietä 600 m. Loivasta ylämäestä, pellon reunasta lähtee oikealle heikkokuntoinen tie (matkaa voi joutua tekemään jalan, tien kunnostus on käynnissä), jonka päähän ajetaan n. 1 km. Torni on tien päässä etuvasemmalla.

Lähteet
Keski-Suomen Lintutieteellinen Yhdistys
Luontoretkelle Keski-Suomeen, Saarijärvi

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

RAIVAAJAPATSAS

Opetuskäyttö

Esi-isien työtä kunnoittava muistomerkki.

Kuvaus

Patsas sijaitsee Häkkilän kylällä. Teos kertoo esi-isien karusta elämästä - kivet ovat jauhaneet nykypäivälle hyvinvointia.

Raivaajapatsas on taiteilija Helmer Selinin suunnittelema ja Häkkilän kyläläisten kokoama muistomerkki. Aloitteen teki kylän Veikko Kauppinen. Toteutuksen organisoi Häkkilän maamiesseura. Patsas on koottu vuonna 1964 ja siihen on käytetty noin 40 myllynkiveä. Muistomerkin laatassa on teksti: Raivaajapolven muistoksi pystytti 1964 Häkkilän miehet. Merkittävä vihkiäistilaisuus oli 30.8.1964, puhujana oli useita kertoja maatalousministerinä toiminut Viljam Kalliokoski.

Teos on syntynyt eräänlaisena opposition mielenilmaisuna Varjan Paavo-teokselle. Tuolloin Varjan version ei katsottu tekevän oikeutta raivaajasukupolvelle. Teoksen suunnittelija Selin olikin Varjan teoksen suuri arvostelija.

Opasteet ja retkipalvelut

Patsas sijaitsee Häkkilän kylällä Häkkilän kylämuseon viereisellä tontilla.

Lähteet

Kulttuurimatkailijan opas pohjoiseen Keski-Suomeen
http://www.saarijarvi.fi >Palvelut >Museo >Saarijarvitietoutta >Julkiset veistokset

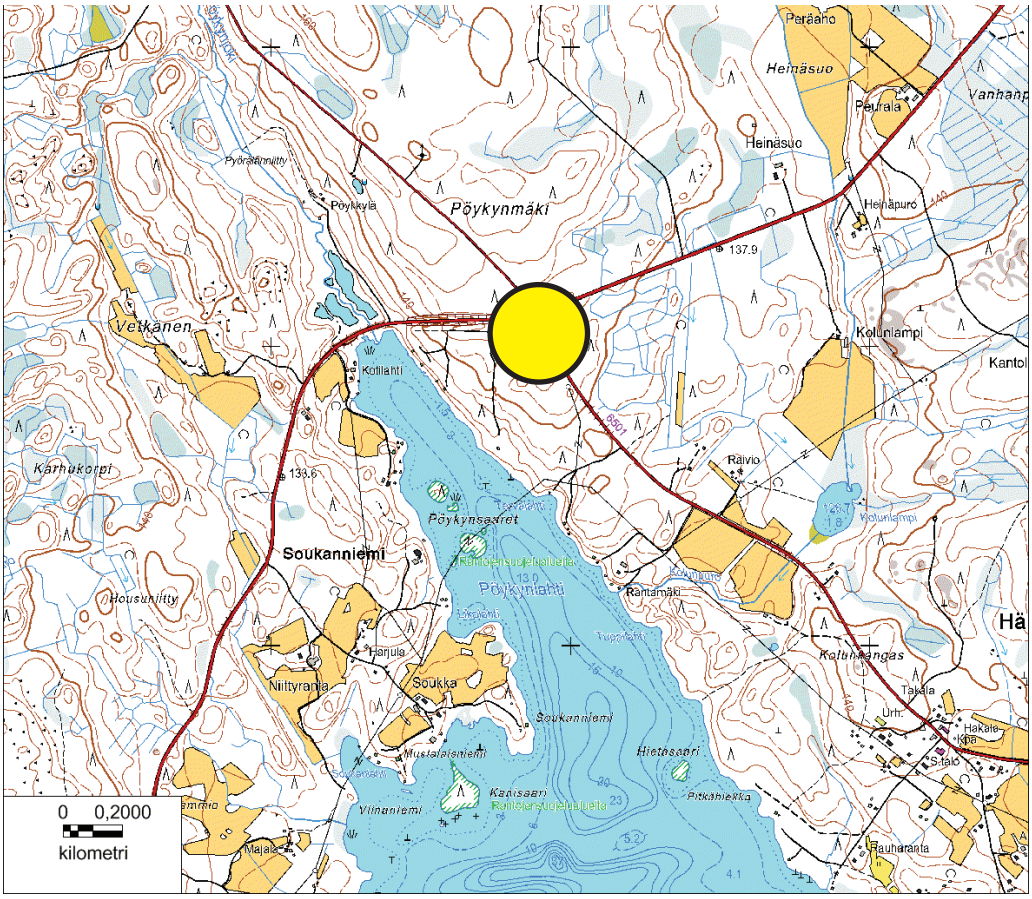

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

SAARIJÄRVI

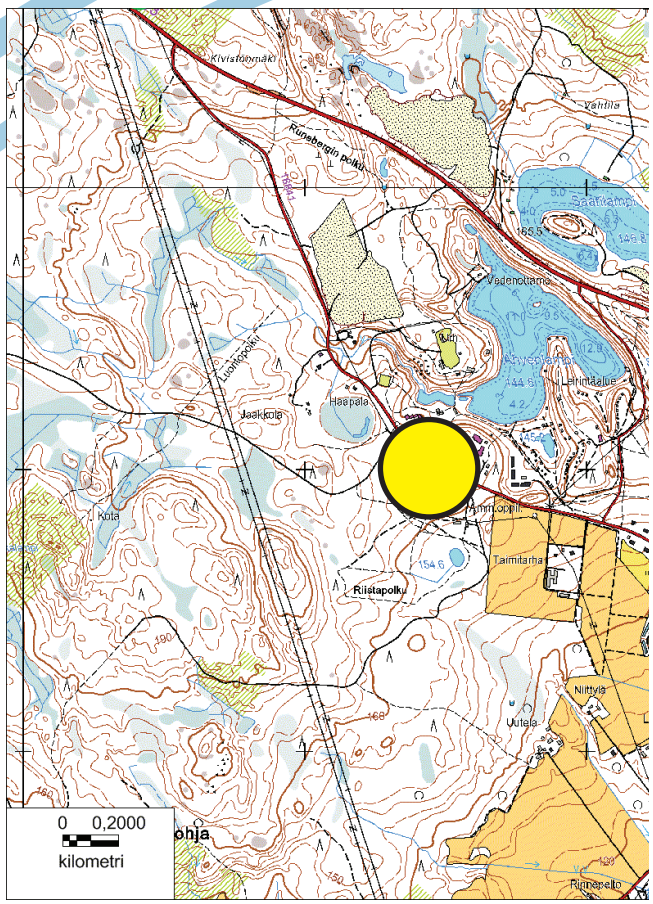

KOLKANLAHDEN METSÄ-KOULU JA RIISTAPOLKU

Opetuskäyttö

Ammatillinen oppilaitos. Kohde sopii sotahistoriallisiin rakennuksiin ja maisemaan tutustumiseen. Maakunnallisesti arvokas rakennetun ympäristön kohde. Riistanhoito.

Kuvaus

Saarijärven metsäoppilaitos on perustettu vuonna 1949 entisen Saarijärven reservikomppanian tiloihin Saarijärvi-Karstula-maantien varteen, Kolkanlahteen. Saarijärven tarkkampujapataljoonan kasarmirakennukset rakennettiin yleisten rakennusten ylihallituksen suunnittelemana vuosina 1882-1883.

Alueelle valmistui muun muassa miehistörakennus, upseeri- ja aliupseerirakennukset, ulkohuonerakennus, varastoja, saunarakennus ja sairastupa.

Komppania toimi Kolkanlahdessa vuodet 1883-1899. Vanhat rakennukset korjattiin 1940- ja 1950-luvulla, ja uusia koulurakennuksia rakennettiin metsäoppilaitoksen käyttöön arkkitehti Saionmaan suunnitelmien mukaisesti.

1980-luvulla alueelle rakennettiin jälleen uusia koulu-, asuin- ja varastorakennuksia. Alue on rakennuskannaltaan kerroksellinen, sota- ja sivistyshistoriallinen miljöö, jolla on myös maisemallista ja rakennushistoriallista arvoa.

Nykyisin tiloissa toimii Pohjoisen Keski-Suomen oppimiskeskuksen luonnonvara-alan koulutusyksikkö (ent. metsäkoulu), jossa voi opiskella metsäalan perustutkintoa yhdessä Jämsänkosken oppilaitoksen kanssa. Koulutus antaa valmiudet metsuri-metsäpalvelujen tuottajaksi, metsäenergian tuottajaksi sekä metsäkoneenkuljettajaksi.

Metsäoppilaitoksen pihapiiristä alkaa riistapolku.

Opasteet ja retkipalvelut

Kohteen osoite on Kolkanlahdentie 280.

Lähteet
Kulttuurimatkailijan opas pohjoiseen Keski-Suomeen
http://www.ymparisto.fi/ksu >Maankäyttö ja rakentaminen >Kulttuuriympäristöt >Kuntakohtaiset kulttuuriympäristökohdelistat >Saarijärvi

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

KESKUSTAN KULTTUURI-KÄVELY JA KULTTIKÄTKÖT

Opetuskäyttö

Keskusta sopii historian ja taiteen opiskeluun.

Kuvaus

Saarijärven keskustan kulttuurikohteisiin tutustuu parhaiten kävelemällä. Kulttuurimatkailijan opas pohjoiseen Keski-Suomeen –vihkonen esittelee pohjoisen Keski-Suomen kulttuurikohteita.

Vihkosessa on selkeä kartta Saarijärven keskustan kulttuurikävelykohteista. Kohteet on jaettu neljän teeman alle. Kohteet ovat helposti löydettävissä kartan värikoodien avulla.

Koko kierros on muutaman kilometrin mittainen, mutta aikaa kannattaa siihen varata runsaasti.

VÄRIKOODIEN SELITYKSET :

Sininen - Merkittävät rakennukset ja henkilöhistorialliset kohteet.
Saarijärven keskustan historiaan kannattaa tutustua sen rakennus- ja henkilöhistoriaan liittyvien kohteiden kautta. Se vie aikamatkalle, joka avaa näköaloja kaupungin kehitykseen Saarijärven seurakunnan perustamisesta lähtien aina 2000-luvulle saakka.

Punainen- Taiteilijoiden Saarijärvi.
Saarijärvi sai vahvan kulttuuripitäjän maineen jo 1800-luvun lopulla, kun runebergiläistä maisemaa kuvasivat mm. Magnus Enckell, Akseli Gallen-Kallela sekä Wilho Sjöström. Täältä kotoisin ovat monet maamme eturivin taiteilijoista, kuten Tapperin veljeskaarti, kuvanveistäjät Hannes Autere ja Arvo Siikamäki, taidemaalari Aune Herala sekä taidegraafikko ja kuvanveistäjä Frans Toikkanen. Taide on täällä osa arkipäivää, julkisia teoksia on sijoitettu eri puolille Saarijärven keskustaa. Keskustan julkisten teosten lisäksi kannattaa tutustua Saarijärven museoon näyttelyineen ja veistospuistoineen sekä Heralan taiteilijakotiin.

Keltainen - Sotahistorian Saarijärvi.
Saarijärven historiaan ovat jättäneet jälkensä myös useat sodat, aina 1700-luvun pohjansodasta jatkosotaan. Niiden tarinaa kertovat useat muistomerkit.

Vihreä- Palveluja ja muita käyntikohteita.
Saarijärven keskusta palvelee matkailijoita monin tavoin, näihin kohteisiin kannattaa piipahtaa matkan varrella, kun kahvihammasta kolottaa tai alkaa nälkä kurnia. Nämä kohteet ovat myös oivallisia tuliaisten ostospaikkoja - itselle tai muille.

Opasteet ja retkipalvelut

Reitti lähtee Saarijärven keskustasta pappilasta.

Lähteet
Kulttuurimatkailijan opas pohjoiseen Keski-Suomeen

Kuvat: Luonnonvoimaa.net

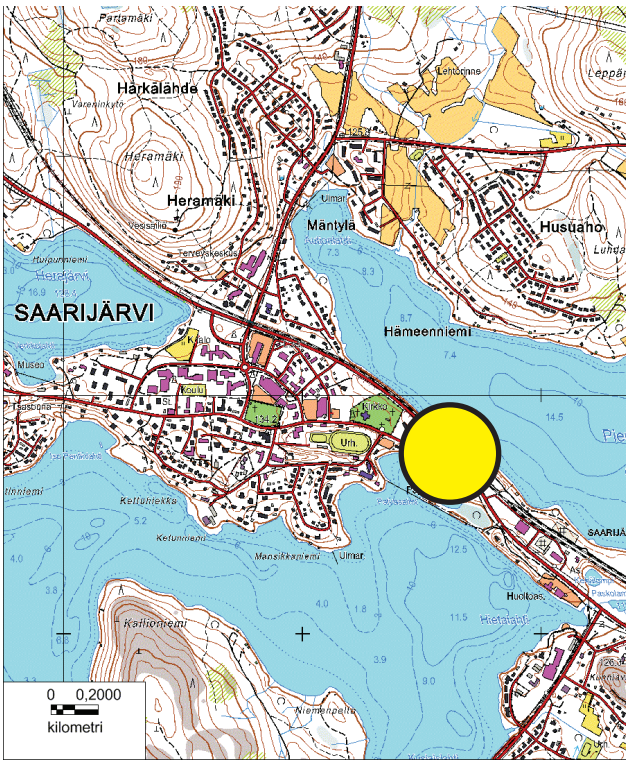

SAARIJÄRVI

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

SAARIJÄRVI

Kuva: Luonnonvoimaa.net

LUMPERON VALLITUKSET

Opetuskäyttö

Kohde sopii historian opiskeluun.

Kuvaus

Ensimmäisen maailmansodan muistona on Saarijärvellä useita venäläisten toteuttamia ja saarijärveläisten rakentamia vallituksia vuosilta 1916-1917.

Venäjän armeija varautui Saksan mahdolliseen hyökkäykseen Pohjanlahdelta. Saarijärven läpi kulkeva Kokkola-Jyväskylä-tie oli yksi mahdollinen hyökkääjän kulkureitti. Kaikkiaan vallitustöihin kerrotaan palkatun 3 000 miestä Saarijärveltä ja sen lähiseuduilta.

Venäläisten johdolla rakennettiin Lumperon kannakselle vallihautoja, ampumapesäkkeitä ja lintaaseja. Saarijärven keskustan lähellä sijaitsevat Lumperon vallitukset eivät koskaan olleet sotatoimien kohteena. Vallitukset on rekonstruoitu Museoviraston ohjeistuksella, ja niiden puuosat on ennallistettu. 1980-luvulla kunnostuksen teki Keski-Suomen pioneeripataljoona Museoviraston suunnitelmien mukaan.

Opasteet ja retkipalvelut

Ajo-ohje: Jyväskyläntieltä käännytään Lumperontielle (Hiekkaniemi-Pajuniemi-alue) n. 2 km Saarijärven kirkosta Jyväskylään päin.

Lähteet
Saarijärven kulttuuriympäristöohjelma

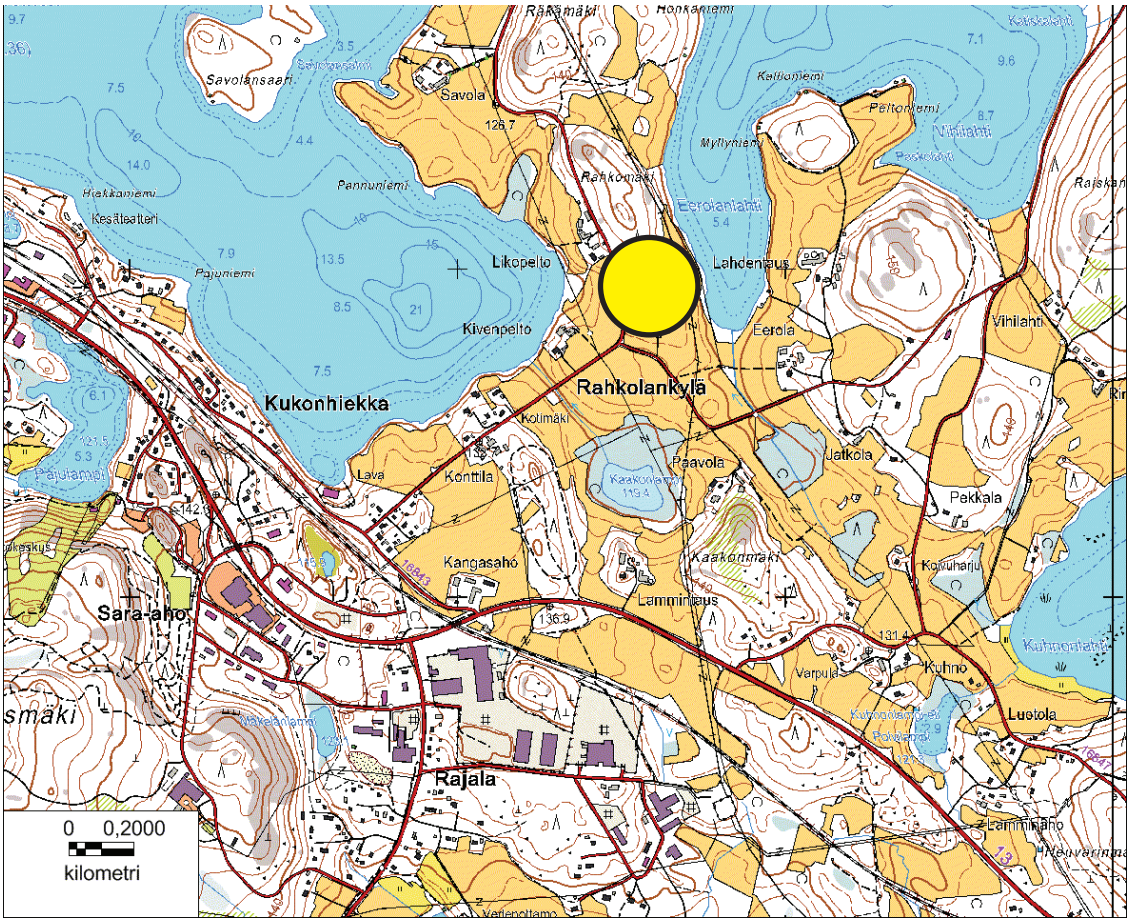

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

SAARIJÄRVEN MUSEO, J.L. RUNEBERG JA SÄÄTYLÄISKOTI-MUSEO

Kuva: Eija Syrjälä

Opetuskäyttö

Kaupunginmuseo, paikallismuseo, taidemuseo, kulttuurihistoria, seudullinen historia, perinnepuisto. Kansallisrunoilija J.L. Runebergin tuotanto, isänmaallisuusaate, kansallismaisema ja Säätyläiskotimuseo, sisustustyylit, katovuodet, Saarijärven Paavo.

Kuvaus

Saarijärven kaupunki ylläpitää Saarijärven museota (1986), joka pyrkii palvelemaan koko Saarijärven seutukuntaa ja vastaa alueen kulttuurihistoriallisesta museo- ja taidemuseotoiminnasta. Museo vastaa myös Beda, Katri ja Aune Heralan säätiön, Saarijärven Mannilan Taidesäätiön sekä Saarijärven kaupungin taidekokoelmien hoidosta ja luetteloinnista. Kokoelmissa on tällä hetkellä yhteensä yli 2000 teosta. Museon vuonna 1989 valmistuneessa päärakennuksessa on esillä vaihtuvia näyttelyitä kulttuurihistoriasta taiteeseen ympäri vuoden. Museon pihapiirissä on Toivi Järvisen taidekoti, veistospuisto sekä perinnekasvitarha, joka on perustettu kesällä 1995. Sen hoidosta vastaa Saarijärven Seudun Luonnonystävät, joka huolehtii myös rantaniitystä.

Päärakennuksen lisäksi museo vastaa Säätyläiskotimuseon, Tapperien Juholan sekä Kivikauden kylän kesäkohteiden näyttelytoiminnasta. Museon kotisivuilla on runsaasti kohteiden teemoihin liittyvää lisämateriaalia. Museolta on myös saatavissa opetus- ja oheismateriaalia.

Näyttely kansallisrunoilija J.L. Runebergin toiminnasta ja Säätyläiskotimuseo

Saarijärven vuosilla oli ratkaiseva vaikutus kansallisrunoilijamme Runebergin tuotantoon; täällä hänestä syntyi Suomen luonnon ja kansan kuvaaja. Metsästys- ja kalastusretkillään hän tutustui Saarijärven kauniiseen ja jylhään luontoon. Runebergin maisemakeskeinen isänmaakäsitys kiteytyy Maamme-runossa, josta tuli Suomen kansallislaulu. Sisäsuomalaisesta maisemasta muotoutui kansallismaisema.

Kolkanlahden tilan päärakennuksessa 1780-luvulta toimii Säätyläiskotimuseo, joka on omistettu Runebergille. Yläkerrassa on kansallisrunoilijamme Saarijärven kotiopettajavuosista 1823-25 kertova näyttely ja huone, jossa Runeberg asui. Alakerrassa voi tutustua 1800-luvun alkupuolen säätyläisasumiseen. Käyntiin voi tutustua etukäteen katsomalla multimediaesityksen Runeberg Saarijärvellä.

Museon Runeberg-näyttelyssä voi kokea menneen ajan tunnelmia. Koululaisilla on mahdollisuus tutustua oppaan johdolla aidossa ympäristössä säätyläisten elämään 1800-luvun Saarijärvellä. Kierroksella edetään huoneesta toiseen availlen tarinalaatikoita, jotka vievät kävijät kokemaan aikaa, jolloin ruoka, valaistus ja lämpö eivät olleet itsestäänselvyys. Museon nettisivuilla on laaja esittely Johan Ludvig Runebergin toiminnasta sekä Säätyläiskotimuseosta.

Runebergin tuotannosta tunnetuimpia ovat mm. Maamme-laulu, Vänrikki Stoolin tarinat ja runoista Saarijärven Paavo. Paavo-runon sisältöä kuvaava patsas on kirkon oven vieressä. Saarijärvi–Seura ry julistaa vuosittain Saarijärven Paavoksi valittavan miehen tai naisen.

Opasteet ja retkipalvelut

Museon osoite on Herajärventie 2, Saarijärvi. Museon aluekartta. Säätyläismuseon osoite: Kolkanrinteentie 39, Kolkanlahti, Saarijärvi.

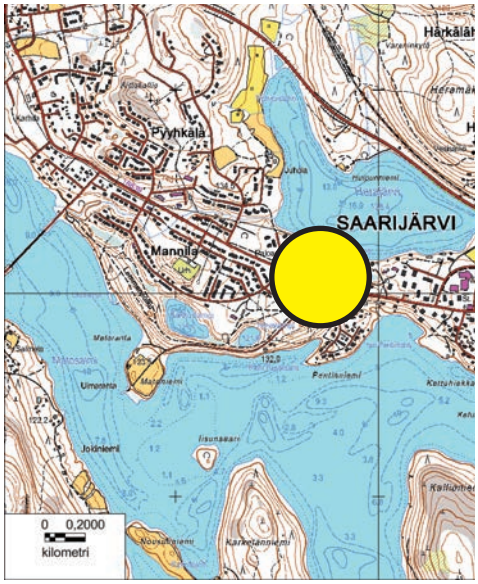

Saarijärven museo

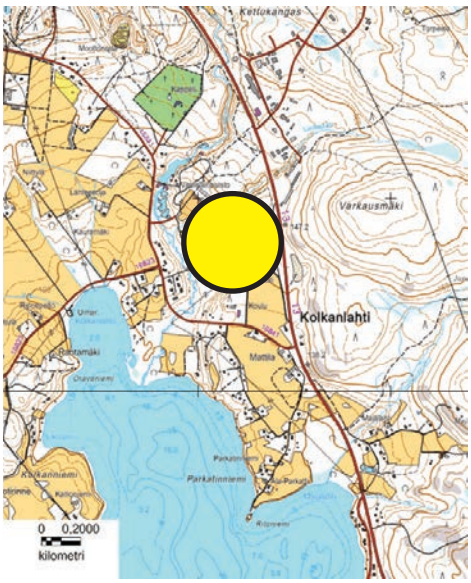

Säätyläiskotimuseo

Lähteet
http://www.saarijarvi.fi >Palvelut >Museo
Suku puussa, kertomusta Ryöppälästä ja Juholasta, Saarijärven museon julkaisu 4.

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

SAARIJÄRVI

Kuva: Luonnonvoimaa.net

PYHÄKANKAAN KARSIKKO

Opetuskäyttö

Kohde sopii historian opiskeluun. Levähdyspaikka vainajien saattomatkalla.

Kuvaus

Vanha kievari- ja kirkkotie kulki Pyyrinlahden (nyk. Konginkankaasta) ja Saarijärvellä olevan Pyhäjärven Kurenlahden välisen kannaksen yli jo ennen Saarijärven seurakunnan perustamista v. 1639. Omaiset kuljettivat tietä pitkin vainajansa hautuumaalle.

Karsikko on sijoittunut kohtaan, jossa vanha tie Pyyrinlahdesta tullessaan tekee moneen kilometriin ensimmäisen nousunsa, joka on kohtalaisen vaikea. Siinä oli sopiva hevosten lepuutuspaikka.

Pyhäkankaan kautta kuljettivat vainajansa Saarijärvelle Liimattalan ja Laajarannan kyläläiset, Riihilahdessa asuvat Liimattalan torpparit ja Konginkankaan Pyyrinlahden puoleiset asukkaat. Ruumiit kuljetettiin kärryillä ja hevosilla Pyhäkankaan Multiharjun mäen juurelle ja siitä loppumatka joko kantaen (ennen vuotta 1740, jolloin tie raivattiin), reellä tai riu'uilla.

Karsikko tehtiin saattoväen levähtäessä Multaharjun mäellä hengästyttävän nousun jälkeen ennen hankalakulkuista loppumatkaa. Petäjään veistettiin tien puolelle puumerkki, vuosiluku ja risti tai ainakin jokin näistä. Samaan petäjään veistettiin ilmeisesti samasta perheestä olevien vainajien merkit. Vanhin säilynyt vuosiluku on 1833 ja nuori 1897. Petäjien alaoksat karsittiin ja erään tiedon mukaa otettiin oksa kotiin muistoksi.

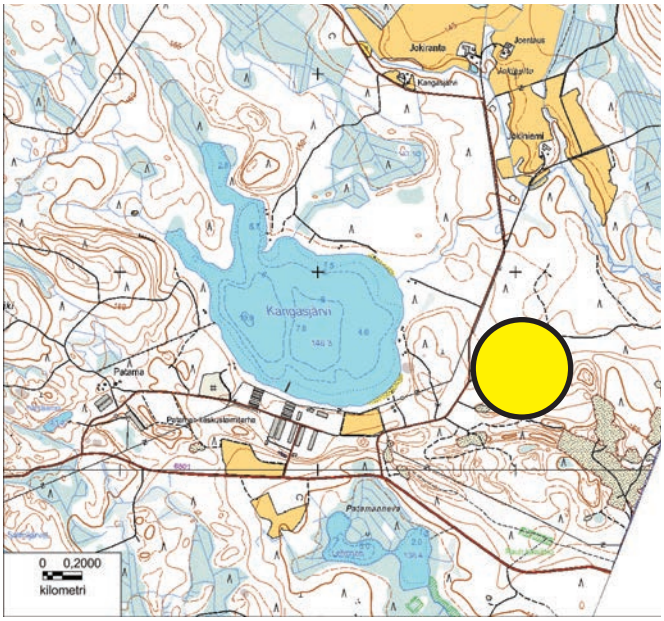

Opasteet ja retkipalvelut

Pyhäkankaan karsikko sijaitsee n. 300 metrin päässä Saarijärven ja Konginkankaan väliseltä rajalta Saarijärven puolella. Karsikolle johtaa Häkkilä-Liimattala-tien varressa olevalta merkkipylväältä parinsadan metrin mittainen polku.

Kohde sijaitsee Saarijärven pyöräilyreitin varrella Hirvaanmäessä. Vieressä on Jokimaan erätupa. Kohteet on merkitty kartalle punaisin pallukoin.

Karsikkotien läheisyydessä Kangasjärven rannalla sijaitsee Jokimaan erätupa osoitteessa Jokimaantie 35, 43100 Saarijärvi. Se soveltuu erinomaisesti erähenkiseen majoitukseen ryhmille. Kohteeseen on saatavissa tilauksesta myös ateriapalvelut ryhmille sekä opastuksia karsikkoon. Yhteyshenkilö on Pertti Hokkanen, puh. 0400 239 028.

Lähteet
http://www.luonnonvoimaa.net >Luonto, liikunta, kalastus yms. >Luontokohteet >Pyhäkankaan karsikko

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

JUHOLAN POLKU, TAPPERIN TAITEILIJAVELJEKSET JA KOSKISOTA

Kuvat: Luonnonvoimaa.net

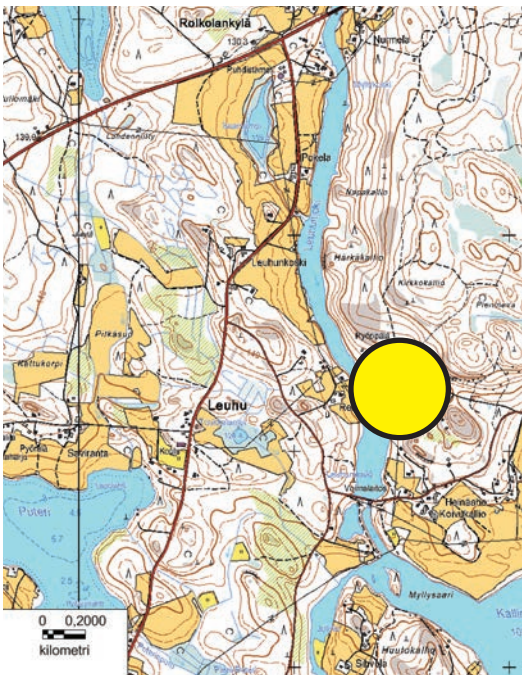

Opetuskäyttö

Tapperin taiteilijaveljesten Harrin, Markon, Kainin ja Yrjön kotitila.

Leuhunkosken voimalaitoksen koskisota ja luonnonsuojeluaatteen alku. Maaseudun asuttaminen ja autioituminen. Luontolähtökohtien vaikutus taiteeseen. Kohde sopii äidinkielen, kuvanveiston, historian, taiteen ja luonnonsuojelun opiskeluun.

Kuvaus

Juhola on Tapperin taiteilijaveljesten Harrin, Markon, Kainin ja Yrjön lapsuudesta kertova kulttuurikohde. Perheen isä Vihtori Tapper sanoi itseään sekatyömieheksi, usean työn taitajaksi. Hän oli taitava käsistään ja hyvä tarinankertoja. Äiti Aino oli perheen kuvataiteilija. Hän teki maalauksia ja huoneentauluja sekä veisti puulehmiä. Perheen lapsista varttui hyviä työmiehiä, urheilijoita sekä tunnettuja taiteilijoita. Luonto ja luonnonmateriaalit olivat tulleet tutuiksi monissa eri pienviljelytilan töissä. Sekä Marko Tapion (kirjailijanimi) että Harri Tapperin tuotanto sisältää runsaasti upeita luontokuvauksia. Luontolähtökohta sekä käsityötausta näkyvät mm. Kain Tapperin myöhemmässä taiteellisessa tuotannossa.

Päärakennuksen yläkerrassa on Markon kirjoituskoppi ja veljesten huoneet alkuperäisine kalusteineen.

Juholan polun maastoreitti esittelee veljesten tuotantoon liittyviä kohteita. Luontokohteita on personoitu taiteilijan vapaudella. Maastoreitti on merkitty Juholan pihapiiriin, ja sen varrella on Tapperin veljesten nuoruusvuosien tapahtumapaikkoja, mm. Tiltan kirkkotie, Kainin muotokivet, Markon tuonela, Haltiapuu, Vihtorin katumakivi, Hevosen hauta, Lato, johon Yrjö katosi, Tervatun vasikan hauta sekä Kain Tapperin ja Matti Sanaksenahon ympäristötaideteos Tyhjä tila.

Juholassa järjestetään erilaisia tapahtumia, ja galleria Jarskassa on kesäisin näyttely.

Tapperin perheen koskisota

Juhola on myös keskeinen luonnonsuojelun virstanpylväs. Perheen "koskisota" nosti ensimmäisenä luontoarvot sekä luonnon esteettisen merkityksen yleisen huomion kohteeksi, kun Leuhunkosken voimalan rakentaminen (v. 1959-61) uhkasi tuhota maisema-arvot. Sähköntuotantoa vastaan olivat aineelliset vahingot (mm. pelto, tie, eläinten juottopaikka) ja aineettomat vahingot (maiseman muutos ja kosken häviäminen, kasvu-, loma- ja työympäristö).

Tapperit saivat moraalisen voiton, ja välituomioistuin määräsi Leuhunkoski Oy:n sähköyhtiön maksamaan Tappereille kertakorvauksena 18 144 markkaa 19 penniä maiseman muutoksesta ja kosken menetyksestä. Maisemien kauneus sai rahallisen mittarin virkistyksestä ja matkailusta kansantaloudellisin perustein. Rakennushankkeita arvioitaessa otetaan tänä päivänä huomioon luonnon moninaiskäyttö ja ekologinen tasapaino. Luonnonsuojeluaate sai merkittävän voiton.

Opasteet ja retkipalvelut

Kohteen osoite on Ryöppäläntie 59, Tarvaala. Saarijärven internetsivuilta löytyvät maastoreitin kartta ja Juholan esite. Kesänäyttelykohde on suljettu talvikaudeksi. Ryhmäkäynnit ovat mahdollisia sopimuksesta.

Lähteet
http://www.saarijarvi.fi >Palvelut >Museo >Juhola
Suku puussa, kertomusta Ryöppälästä ja Juholasta, Saarijärven museon julkaisu 4.

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

SAARIJÄRVI

Kuvat: Luonnonvoimaa.net

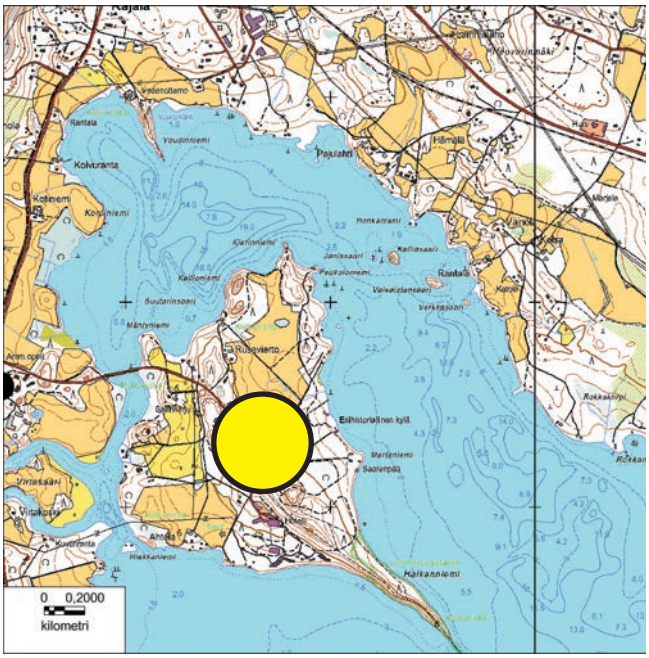

KIVIKAUDEN KYLÄ JA MUINAISPOLKU

Opetuskäyttö

Kohde sopii kivikauden ihmisen toiminnan opiskeluun ja jääkauden jälkien tutkimiseen. Suomen laajin ja vanhin kivikautta monipuolisesti esittelevä kohde.

Kuvaus

Muinaispolku liittyy Summassaaressa olevaan kivikauden kylään, joka jakautuu kolmeen osaan: itse kylä, ansapolku sekä ”yläkylä”.

Rantahiekalla olevassa kylässä on Summassaaren uusimpien arkeologisten kaivaustulosten perusteella tehdyt ennallistukset kahdesta suurkodasta. Rannalla ja ansapolulla esitellään kivikaudella käytettyjä pyydyksiä ja kivikauden tekniikkaa. Yläkylässä on pienempiä erityyppisiä kivikautisten asumusten ennallistuksia.

Polun pituus on n. 2 km. Polun varrella sijaitsevat muinaisjäännökset ovat Saarenpään kivikautinen asuinpaikka ja Saarenpään pohjoinen varhaiselle rautakaudelle ajoittuva asuinpaikka.

Muinaispolun läheisyydessä on arkeologisiin tutkimustuloksiin perustuva n. 6000 vuotta vanhan kivikautisen kylän ennallistus. Muinaispolun varrella esitellään myös alueen luonnonhistoriaa aina muinaisrannasta ja jääkauden jättämistä suppakuopista nykyajan kasvillisuuteen. Saarenpään päärakennuksessa on erillinen laaja Suomen kivikautta esittelevä näyttely.

Alueella on pieni museo/opastuskeskus Saarenpään talossa.

Opasteet ja retkipalvelut

Kivikauden kylä toimii Saarijärven museon alaisuudessa. Lähiosoite kylään on Kivikirveentie 38, Saarijärvi. Saarijärven keskustasta n. neljä kilometriä Jyväskylään päin, valtatieltä 13 kääntyminen oikealle maantielle 630, josta opastus Summassaareen.

Kivikauden kylä on avoimen museon kohde. Avoimen museon sivuilta löytyy tehtäviä koululaisille.

Kivikauden kylällä on paikoitusalue, jonne voi pysäköidä. Polku on osittain suhteellisen vaikeakulkuinen, eikä kaikin osin sovi liikuntaesteisille. Paikoitusalueelta vie rannassa olevalle lipunmyyntikioskille helposti kuljettava tie.

Polun varrella on penkkejä ja kivikauden kylässä on lipunmyyntikioski, jonka yhteydessä on myös pieni kahvio ja WC.

Lähteet
http://www.saarijarvi.fi >Palvelut >Museo >Kivikauden kylä
http://www.muinaispolut.fi >Muinaispolut >Saarijärvi, Kivikauden kylän muinaispolku
http://www.avoinmuseo.fi/kivikaudenkyla

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

MAHLUN MAAPALLOPATSAS

Opetuskäyttö

Kuvanveisto, elämäntyö, uskonnollinen kutsumus.

Kuvaus

Maapallopatsas on mahlulaisen Matti Rutasen (22.2.1888-6.10.1964) vuosien 1950-1955 aikana rakentama muistomerkki. Matti Rutanen (1888-1964) muutti Koivukankaan tontille 1930-luvulla. Patsas on valmistettu betonista, raudasta, kuparista ja lasista. Patsaassa on kuvattuna, tekijän oman tulkinnan mukaan, Jeesus ristillä ja saarnaamassa, Jumalan äiti ja ihmiskunnan menneisyys ja tulevaisuus.

Patsaan jalustassa oleva teksti käsittelee jumalallista sanomaa, jonka Rutanen sai ilmestyksessään. Kertomansa mukaan Rutanen on luvannut Jumalalle Tampereen taistelun tiimellyksessä valmistaa teoksen, jos selviää hengissä taisteluista. Toisen tarinan mukaan Rutanen on saanut näyssä käskyn Jumalalta muistomerkin rakentamiseen. Mm. presidentti Kekkosen kerrotaan lahjoittaneen tekemiseen 6000 mk. Tekovaiheessa ja myöhemminkin patsas oli melkoisen huomion kohteena. Patsaasta tuli turistinähtävyys.

Rutanen rakensi ajan mittaan kolme asuinrakennusta tilalle. Vanhimmassa mökissä hän asui pisimään, toisen mökin hän rakensi vaimolleen, jota ei kuitenkaan koskaan saanut. Kolmannen eli keskimmäisen mökin hän rakensi Englannin kuningatar Elisabethille. Paljastusjuhlat olisivat toteutuessaan olleet merkittävimmät Saarijärvellä järjestetyt juhlat - kutsun olisivat saaneet valtionpäämiehet aina kuningatar Elisabethia myöten, jonka oli kutsunut Maapallopatsaan paljastustilaisuuteen. Valitettavasti juhlia ei koskaan pidetty

Matti Rutanen toimi pyssyseppänä sekä kalastajana ja metsästäjänä. Pohjois-Euroopan kenraaliksi itseään kutsunut Matti Rutanen pukeutui uniformuun esitellessään vieraillensa Maapallopatsasta, josta oli kovin ylpeä.

Kohde on Saarijärven museon hoidossa ja opastettu infotauluin, alueella voi vierailla vapaasti kaikkina aikoina.

Muistomerkkiä on korjattu Kain Tapperin ohjeiden mukaan vuonna 1973. Patsas on katettu 1980-luvulla. Teos muodostaa rakennuksineen merkittävän kulttuurihistoriallisen kokonaisuuden.

Opasteet ja retkipalvelut

Patsas sijaitsee Mahlun kylällä, Saarijärvi-Pylkönmäki-tien 633 varrella. Tieltä on opastus kohteeseen.

Lähteet
[Kulttuurimatkailijan opas pohjoiseen Keski-Suomeen]
[http://www.luonnonvoimaa.net >Kulttuuritarjonta >Käyntikohteet >Maapallopatsas]

Kuvat: Eija Syrjälä

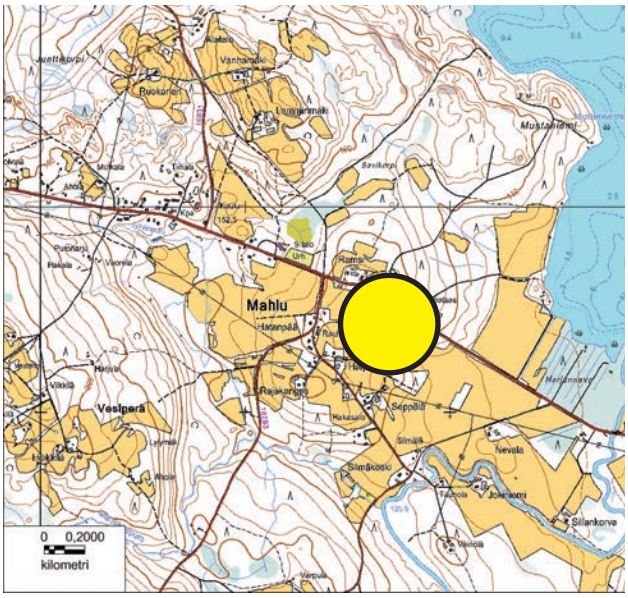

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

SAARIJÄRVI

Kuva: Luonnonvoimaa.net

MAHLUN MAAMOOTTORIMUSEO

Opetuskäyttö

1900-luvun maamoottoreita esittelevä museo, perinnetietous.

Kuvaus

Kokoelma Kalajärven Kalaseura ry:n keräämiä ja kunnostamia maamoottoreita 1900-luvun alusta aina 1950-luvulle saakka Mahlun kylällä.

Maamoottoreita käytettiin kantatiloilla esim. sirkkelin, puimakoneen ja pärehöylän voimanlähteinä aikana, jolloin ei ollut traktoreita tai sähköä. Tehoa moottoreista lähti koosta riippuen aina 18 hevosvoimaan asti. Tunnetuin merkki on ollut Wikström ja muita Porilainen sekä Olympia.

Ensimmäinen maamoottori on tehty vuonna 1906 ja viimeinen 1949. Museon vanhin moottori on Wikström vuodelta 1910. Mahlun maamoottorimuseo edustaa arvokasta perinnetietoutta hyvinkin konkreettisella tavalla. Moottoreihin saa koskea ja suurin osa on käyntikuntoisia.

Opasteet ja retkipalvelut

Rantaperäntie 85, Mahlu, puh. 014-436 236, 0400-642 857. Avoinna 1.6.-31.8. klo 10-16 joka päivä. Muulloin sopimuksen mukaan. Pääsymaksu. Yhteyshenkilö Veikko Leppämäki.

Lähteet
Kulttuurimatkailijan opas pohjoiseen Keski-Suomeen
http://www.luonnonvoimaa.net >Kulttuuritarjonta >Käyntikohteet >Maamoottorimuseo

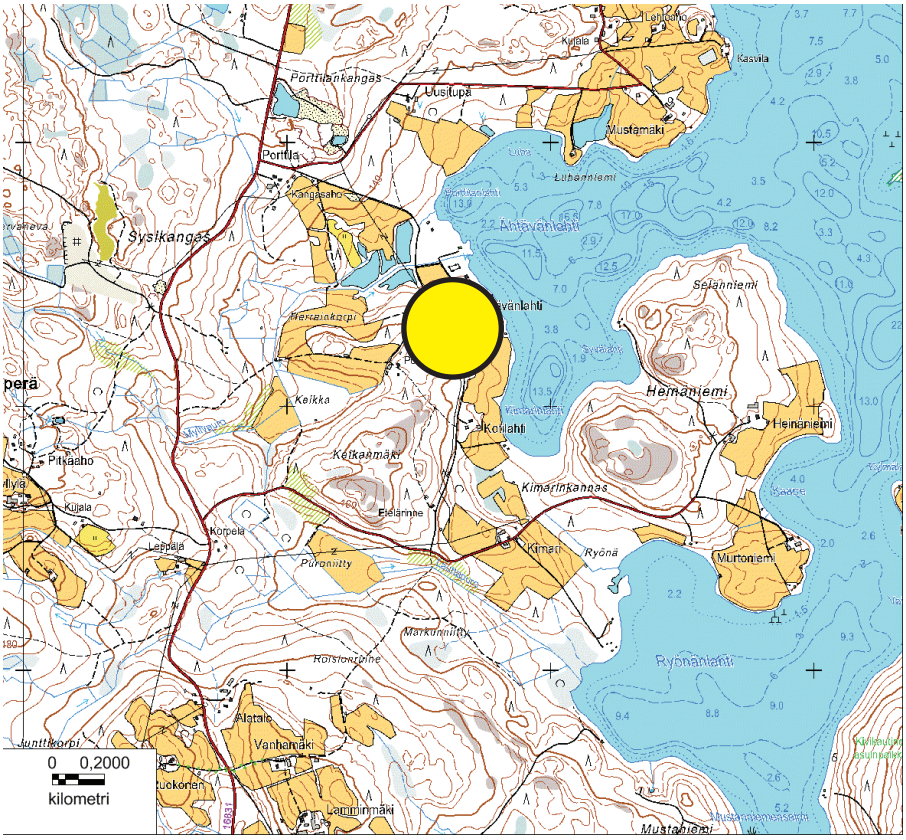

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

REINILÄN PUULAJIPUISTO

Opetuskäyttö

Kohde sopii puulajien ja pensaiden opiskeluun.

Kuvaus

Reinilän metsäpuisto on yksityinen, 9 hehtaarin puistomainen metsäalue, joka on osa metsäneuvos Pentti A. Krogerus-Ritoniemen rintamamiestilaa Koiralammella. Koiralammentie kulkee alueen halki, ja sitä ympäröivät muut yksityiset metsäpalstat sekä Saarijärven kaupungin virkistysalue, Koiralammenpelto. Reinilä sijaitsee Koiralammentiellä, Saarijärven keskustasta 3,5 km luoteeseen.

Metsäneuvos loi metsätilalleen 1950-luvulta lähtien omalaatuiset metsikkökuviot, ekosysteemit ja polkuverkoston ja istutti merkittävän määrän puuvartisia kasveja, havu- ja lehtipuita sekä pihojen pensaita. Reinilän metsäpuistossa on 28 kuviota, joihin istutettu erilaisia lajeja.

Kasvilajeja on kerätty ympäri pohjoista havumetsävyöhykettä ja lisäksi on pyritty säilyttämään paikallisia, luonnonvaraisia harvinaisuuksia, kuten metsälehmusta. Metsäpuisto käsitteenä on sekoitus arboretumia, eli puulajipuistoa, sekä virkistysmetsää.

Metsänhoitaja Niko Ilola asuu nyt perheineen Reinilässä vuokralla ja pyrkii pitämään metsäpuiston kunnossa metsäneuvoksen ohjeiden ja visioiden mukaisesti.

Opasteet ja retkipalvelut

Reinilä sijaitsee Koiralammentiellä, Saarijärven keskustasta 3,5 km luoteeseen. Osoite on Koiralammentie 124, 43100 Saarijärvi.

Saavutettavuus ja varusteet

Reittien pituudet 1-2 km. Tutustumiset alueeseen tilauksesta ryhmille. Opastetun kierroksen jälkeen on mahdollisuus poiketa Kaisa Ilolan ateljeessa/taidekaupassa, joka sijaitsee tilan vanhassa navettarakennuksessa.

Lähteet
http://www.luonnonvoimaa.net >Luonto, liikunta, kalastus yms. >Luontokohteet >Reinilän metsäpuisto

Kuvat: Luonnonvoimaa.net

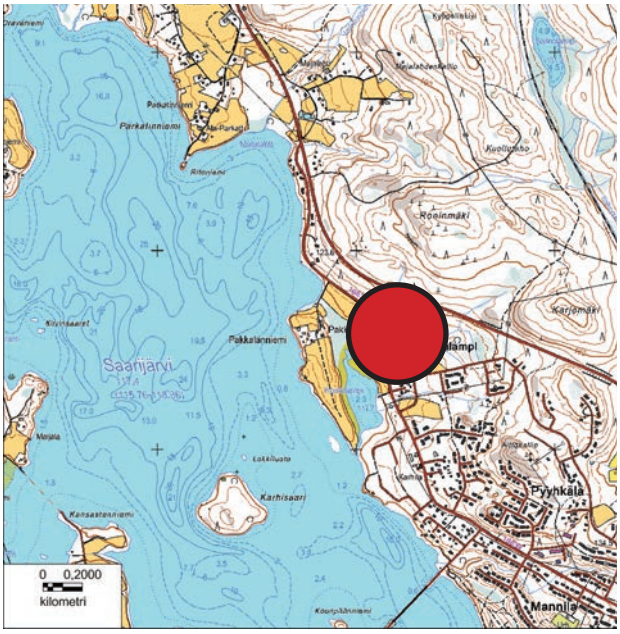

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

SAARIJÄRVI

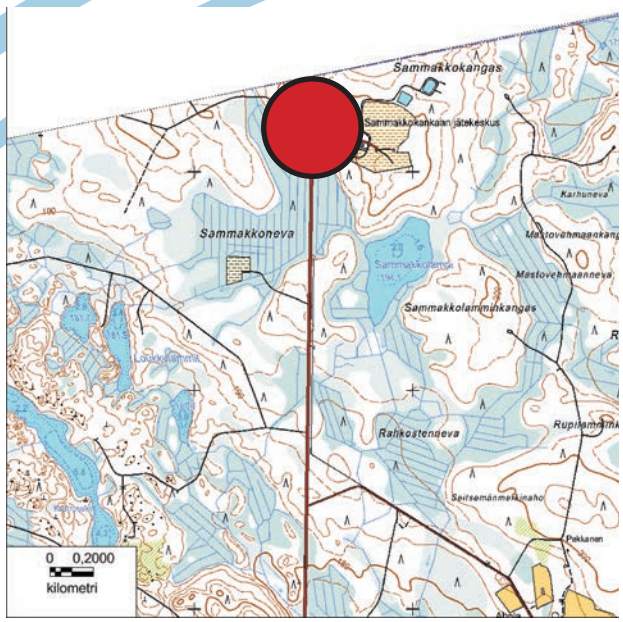

SAMMAKKOKANGAS OY

Opetuskäyttö

Jätehuolto, jätteiden käsittely.

Kuvaus

Sammakkokangas Oy on pohjoisen Keski-Suomen kuntien vuonna 2003 perustama jätehuoltoyhtiö, jonka varsinainen toiminta alkoi 1.1.2004.

Yhtiö hoitaa viiden kunnan (Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi ja Saarijärvi) jätehuollon palvelutehtävät. Kaksi osakaskuntaa (Pihtipudas, Viitasaari) hoitavat jätehuoltonsa itse, mutta toimittavat loppusijoitettavan jätteen Sammakkokankaan jätekeskukseen.

Yhtiön toimisto ja jätekeskus sijaitsevat Saarijärvellä, ja muissa kunnissa on pienjäteasemat, jotka palvelevat kuntalaisia. Näiden lisäksi yhtiöllä on asukaslukuun nähden Suomen kattavin ekopisteverkosto.

Sammakkokankaan jätekeskus on n. 12 km Saarijärveltä pohjoiseen Kannonkoskentien varressa (Kannonkoskentie 1134). Se on avoinna arkipäivisin klo 8-15.45, paitsi torstaisin klo 11.30-19.00.
Jätekeskuksessa sijaitsevat mm. autovaaka, toimistorakennus, pientuojien lajittelukenttä, välivarastointikenttä, biojätteen kompostointikenttä, vanha loppusijoitusalue, uusi loppusijoitusalue, lietealtaat, tasausallas ja väkevien vesien puhdistusjärjestelmä.

Viiden kunnan alueella on käytössä yhteensä 87 ekopistettä, joissa kerätään pääasiassa hyötyjätteitä, haja-asutusalueella myös kuivajätteitä. Lisäksi haja-asutusalueella on muutamia vain kesäisin käytössä olevia kuivajätepisteitä. Kuivajäteastiat on tarkoitettu käytettäväksi vuosimaksua vastaan niille kiinteistöille, jotka sijaitsevat syrjässä jätteenkuljetusreiteiltä tai joiden käyttö on satunnaista, esimerkiksi loma-asunnot.

Sammakkokangas Oy järjestää tilauksesta erilaisia tiedotus- ja opastustilaisuuksia kunnissa, taloyhtiöiden ja kyläyhdistysten tilaisuuksissa, kouluilla jne. Infotilaisuus ei maksa järjestäjälle mitään, sillä sen kustannukset katetaan ekomaksuilla.

Opasteet ja retkipalvelut

Sammakkokankaan jätekeskus osoite on Kannonkoskentie 1134, Saarijärvi.

Lähteet
http://www.sammakkokangas.fi

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto

SAARIJÄRVI

© MML, sisältää Maanmittauslaitoksen 1:20 000 10/2011 aineistoa
Syvyyskartta © Liikennevirasto 2012, lupa nro 3610/1024/2012

© Piispalan nuorisokeskus, Eija Syrjälä ja Jao, Jämsän ammattiopisto